

Norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap

Forfatterkrets, formål og mulighet for åpen tilgang

Gunnar Sivertsen

Arbeidsnotat 14/2013

NIFU

Norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap

Forfatterkrets, formål og mulighet for åpen tilgang

Gunnar Sivertsen

Arbeidsnotat 14/2013

Arbeidsnotat 14/2013

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning
Adresse PB 5183 Majorstuen, NO-0302 Oslo. Besøksadresse: Wergelandsveien 7, 0167 Oslo

Oppdragsgiver Norges forskningsråd
Adresse Postboks 2700 St. Hanshaugen 0131 Oslo

www.nifu.no

Forord

Formålet denne undersøkelsen av norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter er å kartlegge tidsskriftenes formål, innhold og forfatterkrets med tanke på muligheten for å innføre en finansieringsmodell som kan gi tidsskriftene økt samfunnskontakt gjennom åpen tilgang til elektroniske utgaver. Gunnar Sivertsen har utført undersøkelsen på oppdrag fra Norges forskningsråd.

Oslo, september 2013

Sveinung Skule
Direktør

Liv Langfeldt
Forskningsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Innledning	9
2 Publiseringmønsteret i humaniora og samfunnsvitenskap	11
2.1 Innledning	11
2.2 Vitenskapelig publisering i humaniora og samfunnsvitenskap 2005-2012	11
2.3 Nærmere om utviklingen i historie, allmenn litteraturvitenskap, sosiologi og statsvitenskap	14
2.4 Konsekvenser av internasjonalisering	14
2.5 Potensialet for samfunnskontakt	17
2.6 Sammenfatning	17
3 En studie av 76 tidsskrifter	19
3.1 Innledning	19
3.2 Utvalg og representativitet	19
3.3 Tidsskrifter med og uten støtte fra NFR	20
3.4 Forfatterkrets	21
3.5 Annet stoff i tidsskriftene	23
3.6 Distribusjon	24
3.7 Krise og ny mulighet	25
3.8 Sammenfatning	26
4 Konklusjoner	28
Referanser	30
Vedlegg: Oversikt over 76 tidsskrifter som er undersøkt i kapittel 3	31

Sammendrag

Forskningsmeldingene i 2009 og 2013 har utpekt to hovedstrategier for å oppnå åpen tilgang til vitenskapelige artikler fra norsk forskning:

- *Åpne tidsskrifter:* Artiklene publiseres i tidsskrifter som er gratis for enhver å lese i elektronisk versjon. I stedet finansieres driften av tidsskriftene av myndigheter og organisasjoner eller ved at forskerne betaler for å publisere.
- *Egenarkivering:* Forskerne legger ut sine publiserte artikler lokalt i elektroniske arkiver, såkalte vitensarkiver, med åpen tilgang for enhver leser. I hvilken form og når dette kan skje, avklares med det enkelte tidsskrift eller den enkelte utgiver som har rettighetene.

I denne rapporten undersøkes mulighetene og problemene som oppstår hvis disse strategiene realiseres for norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap.

Hovedkonklusjonen er at disse tidsskriftene har kommet kort med hensyn til åpen tilgang selv om det synes å haste fordi de har fallende abonnementsstall og trenger en ny finansieringsmodell. Likevel bør man gå forsiktig fram ved å tilpasse strategiene for åpen tilgang til disse tidsskriftenes særegne forfatterkrets, innhold og formål. Når åpen tilgang først er etablert, er potensialet til gjengjeld stort for økt bruk av tidsskriftene.

Rapporten består av to hoveddeler. Den første (kapittel 2) er en undersøkelse av de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftenes plass i det generelle publiseringsmønsteret i humaniora og samfunnsvitenskap. Den andre (kapittel 3) er en nærmere undersøkelse av 76 norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter innenfor dissefagområdene.

Kapittel 2 viser at vitenskapelige tidsskriftsartikler på norsk utgjør 47 prosent av alle vitenskapelige tidsskriftsartikler i humaniora og 38 prosent av alle tidsskriftsartikler i samfunnsvitenskap. Mens tidsskriftsartikler på andre språk forekommer spredt på mange internasjonale tidsskrifter, er artiklene på norsk konsentrert i et relativt lite antall tidsskrifter. I et perspektiv med åpen tilgang er det dermed relativt få tidsskrifter som skal til for å gjøre en stor del av den vitenskapelige produksjonen åpent tilgjengelig.

I kapittel 3 undersøkes en kjerne av 76 tidsskrifter som publiserer 80 prosent av de norskspråklige artiklene i humaniora og samfunnsvitenskap. Vi finner at:

- Minst 68 prosent av artiklene har forfattere som er ansatt i norske forskningsinstitusjoner innen humaniora og samfunnsvitenskap: universiteter, høyskoler, institutter og museer.

- I minst en femtedel av artiklene er forfatteren ikke ansatt ved norske institusjoner, men har tilknytning til norsk skole, kulturliv, samfunnsliv eller forvaltning. En del av forfatterne er også emeriti eller studenter ved norske institusjoner, eller de er forskere i andre nordiske land.
- Hele 63 prosent av artiklene er ikke originalartikler, men bokanmeldelser, debatt og annet stoff som viser at disse tidsskriftene er *felles faglige fora for fagfeltets forskning i Norge*. Tidsskriftene knytter forskningsfagene sammen på tvers av spesialiseringer og institusjonsgrenser, og de overvåker den vitenskapelige bokpubliseringen i Norge på en måte som ikke er mulig i andre norske medier eller i internasjonale tidsskrifter.

Antallet institusjonsabonnementer i tidsskriftene er klart fallende. Samtidig har begrensede ordninger med åpen tilgang til elektroniske utgaver vist en dramatisk økning i bruken av tidsskriftene. Åpen tilgang er derfor en svært aktuell problemstilling, men det er nødvendig å tilpasse de to nevnte hovedstrategiene hvis de skal anvendes på norskspråklige tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap:

- Arkivering i åpne arkiver ved norske institusjoner kan underminere tidsskriftene som felles faglige fora på tvers av institusjonene hvis man ikke samtidig åpner selve tidsskriftene. Heller enn å lese enkeltvis i arkiver bør stoffet i tidsskriftene leses der det blir til og diskuteres. Dette utelukker ikke arkivering, men arkivering kan ikke erstatte tidsskriftene som sådan.
- Åpning av tidsskriftene bør baseres på en samlet modell som myndigheter og forskningsinstitusjoner finansierer direkte, sistnevnte ut fra omfanget av egen publisering i tidsskriftene. Individuell forfatterbetaling er mindre egnet, dels fordi tidsskriftene har mye stoff som ikke er originalartikler og dels fordi tidsskriftene representerer et utvidet fagfellesskap hvor også andre forfattere bidrar enn de som er ansatte ved norske forskningsinstitusjoner.

1 Innledning

I 2009 kom åpen tilgang til vitenskapelige artikler fra norsk forskning inn som et nytt forskningspolitisk initiativ i Forskningsmeldingen (*Klima for forskning*, St.meld.nr. 30, 2008-2009, s. 125-127). Initiativet bygget blant annet på to utredninger som Kunnskapsdepartementet hadde bedt om, den ene fra Norges forskningsråd og den andre fra Universitets- og høyskolerådet.

Regjeringen formulerte klart og konkret de to hovedstrategiene for åpen tilgang som også er etablert internasjonalt, og som delvis allerede var implementert av institusjoner, organisasjoner og forskningsråd i utlandet:

- *Åpne tidsskrifter*: Artiklene publiseres i tidsskrifter som er gratis for enhver å lese i elektronisk versjon. I stedet finansieres driften av tidsskriftene av myndigheter og organisasjoner eller ved at forskerne betaler for å publisere.
- *Egenarkivering*: Forskerne legger ut sine publiserte artikler lokalt i elektroniske arkiver, såkalte vitensarkiver, med åpen tilgang for enhver leser. I hvilken form og når dette kan skje, avklares med det enkelte tidsskrift eller den enkelte utgiver som har rettighetene.

I forhold til sistnevnte strategi nevner Stortingsmeldingen at Norges forskningsråd i januar 2009 vedtok å stille krav om at «fagfellevurderte artikler som bygger på forskning helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet, skal legges ut i vitensarkiver».

I 2013 er initiativet igjen beskrevet i Forskningsmeldingen (*Lange linjer – kunnskap gir muligheter*, St.meld. nr. 18, 2012-2013, s. 37-39), nå med en redegjørelse for den foreløpige oppfølgingen:

- Egenarkiveringen i lokale arkiver har økt, og alle disse arkivene er tilgjengelige via søketjenesten *Norwegian Open Research Archive* (NORA), som planlegges fullt integrert i informasjonssystemet CRISStin.
- CRISStin som organisasjon har dessuten fått ansvaret for å legge teknisk til rette for rettighetsklarering og å forhandle med utgivere om mest mulig åpen tilgang.
- Regjeringen sier dessuten at Forskningsrådet og institusjonene bør ta ansvar for å dekke publiseringsavgifter i åpne tidsskrifter, og nevner at Universitetet i Tromsø allerede har opprettet et fond med dette som formål.

Allerede i 2009 nevnte Forskningsmeldingen at *norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter* burde vies en egen oppmerksomhet i forbindelse med åpen tilgang: «Både UHR og Forskningsrådet frykter at en

endring i publiseringspraksis kan skape utfordringer for norske tidsskriftsforlag, og de anbefaler at myndighetene følger utviklingen innen det norske forlagsmarkedet nøye» (s. 127).

Siden den gang har det vært ført en diskusjon på uformelt grunnlag om de norske vitenskapelige tidsskriftene i forhold til åpen tilgang med deltakere fra en del av tidsskriftene, forlagene, forskningsbibliotekene og forskningsinstitusjonene. Representanter fra Universitets- og høgskolerådet og Norges forskningsråd har også deltatt. Dette har blant annet skjedd i forbindelse med møter om åpen tilgang avholdt av forskningsinstitusjonene og ved at publiseringsutvalget i Norges forskningsråd har invitert til møter om spørsmålet for de tidsskriftene man gir støtte til utgivelsen av.

Diskusjonen har så langt gitt inntrykk av at åpen tilgang for disse tidsskriftene innebærer *en løsning på et økende problem*, fordi den tradisjonelle finansieringsmodellen med abonnementsinntekter er i ferd med å svikte, og samtidig *et betydelig potensiale for åpen tilgang til norsk humaniora og samfunnsvitenskap* fordi så stor del av fagenes vitenskapelige artikler her er konsentrert i et oversiktlig antall tidsskrifter som norsk forskning selv råder over.

Men samtidig har diskusjonen vist at åpen tilgang kan representere *en trussel* mot disse tidsskriftene hvis ikke de to nevnte hovedstrategiene tilpasses på en god måte. Egenarkivering uten åpning av selve tidsskriftene, og åpning kun finansiert av individuell forfatterbetaling, vil kunne skape problemer for tidsskrifter hvor hovedtyngden av artiklene kommer fra de samme institusjonene som eventuelt skal arkivere dem, og hvor tidsskriftene er et felles forum for fagets forskning i Norge med en stor del stoff som ikke er originalartikler, men faglig kritikk og diskusjon hvor også forfattere utenfor forskningsinstitusjonene er viktige bidragsytere.

Norges forskningsråd har bedt om denne rapporten som et bidrag til kunnskapsgrunnlaget for å kunne føre diskusjonen videre. Vi undersøker følgende spørsmål:

- Hvilket omfang har publiseringen i norskspråklige tidsskrifter, relativt til fagets øvrige publisering – sett fra forskningsfagenes og forskningsinstitusjonenes synsvinkel?
- Hvilken betydning har de norskspråklige tidsskriftene for forskningen? Hvilke oppgaver påtar de seg, hva slags stoff publiserer de, og hvor mye leses de?
- Hvor kommer artikkelforfatterne fra (sektorer, institusjoner)? Hvor stor del kommer fra institusjoner utenfor forskningen?
- Hvilke utviklingstendenser finner vi? Er tidsskriftene på vei tilbake i omfang, betydning og leserkrets, eller er det tegn til at de vil forbli viktige publiseringskanaler? Hva er utviklingen med hensyn til trykt og digital publisering? Hva skjer med betalte abonnement, hvor mye leses på internett, og hvor mange tidsskrifter har åpen tilgang (OA)?

For å gjøre undersøkelsen mulig innen kort tid, benytter vi allerede eksisterende data som vi har hentet og bearbeidet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), ISI Web of Science, Norart og tidsskriftenes og forlagenes nettsider. Vi sammenligner dessuten med en undersøkelse av 36 tidsskrifter med støtte fra Norges forskningsråd som nylig er utført for Forskningsrådet.

Rapporten består av to hovedkapitler. Kapittel 2 er en undersøkelse av de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftenes plass i det generelle publiseringsmønsteret i humaniora og samfunnsvitenskap. Kapittel 3 er en nærmere undersøkelse av 76 norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter innenfor de samme fagområdene.

2 Publiseringensmønsteret i humaniora og samfunnsvitenskap

2.1 Innledning

I dette kapitlet undersøker vi hvilken betydning de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftene har innenfor det generelle publiseringensmønsteret i humaniora og samfunnsvitenskap. Vi begynner med en empirisk beskrivelse basert på data for vitenskapelig publisering fra norske universiteter og høgschooler. Deretter drøfter vi de norskspråklige tidsskriftenes funksjon og framtid ut fra utviklingstrekk som vi finner i materialet og i informasjon fra andre kilder. Kapitlet inneholder også en nærmere undersøkelse av utviklingstrekk i den vitenskapelige publiseringen i fire fag: historie, allmenn litteraturvitenskap, sosiologi og statsvitenskap.

2.2 Vitenskapelig publisering i humaniora og samfunnsvitenskap 2005-2012

Vi skal her se på publikasjonstype og språk i 28 600 vitenskapelige publikasjoner i humaniora og samfunnsvitenskap som er rapportert fra norske universiteter og høgschooler i årene 2005-2012.

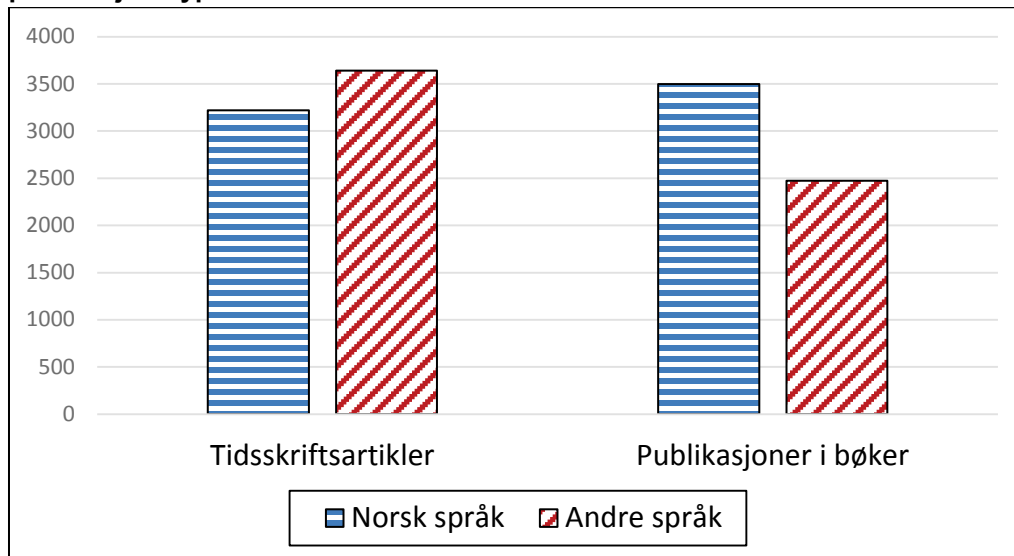
Først litt om metode og datagrunnlag: Data er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og bearbeidet videre ved NIFU, blant annet ved en inndeling av publikasjonene etter fagtilhørighet og språk. For språk er denne inndelingen foretatt ut fra publiseringenskanal. Artikler i norske og nordiske tidsskrifter hvor man for det meste publiserer på norsk eller nordiske språk er klassifisert som norskspråklige. Det samme gjelder for bokpublikasjoner på norske og nordiske forlag som primært har utgivelser på norsk og nordiske språk. Alle andre publiseringenskanaler er klassifisert som «andre språk». Tidsskriftsartikler er gitt fagtilhørighet ut fra hvilket tidsskrift de forekommer i, mens bokpublikasjoner er fagklassifisert ut fra institusjonstilknytning på institutt- eller avdelingsnivå eller ut fra en vurdering av den enkelte tittel. Faginndelingen bygger på Universitets- og høgschoolerådets fagrådsstruktur.

Figur 2.1 og figur 2.2 viser antallet tidsskriftsartikler og publikasjoner i bøker (antologiartikler og monografier) i hvert av de to fagområdene. For hver publikasjonstype vises antallet som er på norsk og på andre språk. Prosentvis gir dette følgende resultat:

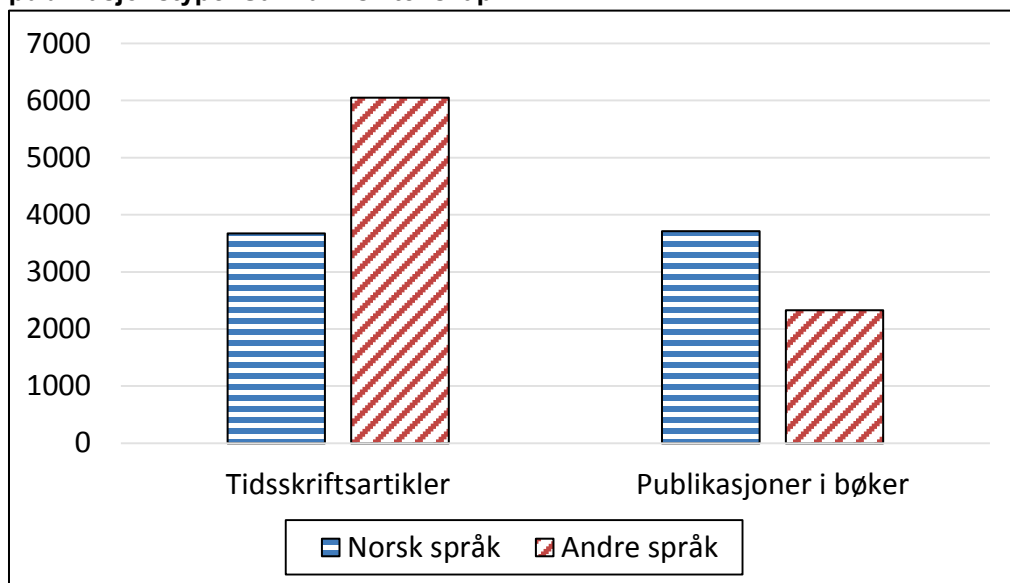
- I humaniora utgjør tidsskriftsartikler på norsk 25 prosent av alle vitenskapelige publikasjoner og 47 prosent av alle tidsskriftsartikler.

- I samfunnsvitenskap utgjør tidsskriftsartikler på norsk 23 prosent av alle vitenskapelige publikasjoner og 38 prosent av alle tidsskriftsartikler.

Figur 2.1 Antall vitenskapelige publikasjoner ved U&H 2005-2012 etter språk og publikasjonstype. Humaniora.

Figur 2.2 Antall vitenskapelige publikasjoner ved U&H 2005-2012 etter språk og publikasjonstype. Samfunnsvitenskap.

Ser man nærmere på de enkelte fag *innenfor* humaniora og samfunnsvitenskap, viser det seg at publiseringsmønsteret er svært heterogent, også med hensyn til den relative betydningen for tidsskriftsartikler på norsk. Med utgangspunkt i de samme data som i figurene ovenfor viser vi i *tabell 2.1* nedenfor antallet vitenskapelige tidsskriftsartikler på norsk på fagnivå og andelen som disse utgjør innenfor det samlede publiseringsmønsteret.

Tabell 2.1 Antall vitenskapelige tidsskriftsartikler på norsk fra U&H 2005-2012 og andelen de utgjør blant alle tidsskriftsartikler (på alle språk) og alle vitenskapelige publikasjoner (på alle språk) i ulike humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag.

Fagområde	Fagfelt	Artikler	Andel av tidsskriftsartikler	Andel av alle publikasjoner
Humaniora	Litteraturvitenskap	299	69 %	43 %
	Arkitektur og design	143	62 %	36 %
	Gresk og latin	90	52 %	36 %
	Kulturvitenskap	121	54 %	33 %
	Filosofi og idéhistorie	333	55 %	32 %
	Musikkvitenskap	116	57 %	32 %
	Nordisk	513	83 %	31 %
	Kunsthistorie	82	55 %	31 %
	Teologi og religionsvitenskap	620	57 %	31 %
	Arkeologi og konservering	213	49 %	30 %
	Historie	416	56 %	27 %
	Teatervitenskap og drama	33	39 %	27 %
	Medier og kommunikasjon	113	27 %	12 %
	Slavisk-baltisk	20	16 %	9 %
Lingvistikk	46	7 %	5 %	
Samfunns- vitenskap	Rettsvitenskap	896	69 %	45 %
	Kjønnforskning	107	62 %	32 %
	Pedagogikk og utdanning	1032	49 %	24 %
	Sosiologi	212	40 %	20 %
	Sosialantropologi	110	35 %	20 %
	Økonomisk-adm. fag	432	24 %	16 %
	Samfunnsøkonomi	136	17 %	13 %
	Statsvitenskap	178	24 %	12 %
	Geografi	94	14 %	11 %
	Bibl.- og informasjonsvitenskap	7	2 %	2 %

Tre viktige humanistiske fag – engelsk språk og litteratur, tysk språk og litteratur og asiatiske og afrikanske studier – er ikke med i tabellen fordi det ikke finnes tidsskrifter som publiserer på norsk i disse fagene. Til gjengjeld ser man både ut fra antall og andeler at vitenskapelige tidsskriftsartikler på norsk utgjør en svært stor del av publiseringsmønsteret særlig i følgende fag:

- *Humaniora*: Teologi og religionshistorie, historie, arkeologi og konservering, nordisk språk og litteratur, allmenn litteraturvitenskap, filosofi og idéhistorie, kulturvitenskap, arkitektur og design, musikkvitenskap og kunsthistorie.
- *Samfunnsvitenskap*: Rettsvitenskap, pedagogikk og utdanning, kjønnforskning, sosiologi og økonomisk-administrative fag.

I andre fag enn de som er nevnt her, har internasjonal publisering relativt større betydning. Derfor vil det også kunne være ulike oppfatninger *innenfor* humaniora og samfunnsvitenskap om i hvilken grad man skal støtte og opprettholde norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter.

I neste kapittel skal vi se at i de fagene som har høye antall og andeler tidsskriftsartikler på norsk, er disse artiklene konsentrert i et relativt lite antall tidsskrifter. Med andre ord: En del av fagene i humaniora og samfunnsvitenskap har et begrenset antall vitenskapelige tidsskrifter som utkommer på norsk og som representerer *en betydelig del av den vitenskapelige publiseringen overhodet i faget*.

2.3 Nærmere om utviklingen i historie, allmenn litteraturvitenskap, sosiologi og statsvitenskap

Vi skal se nærmere på utviklingen av publiseringsmønsteret i fire fag: historie, allmenn litteraturvitenskap, sosiologi og statsvitenskap. Også her benytter vi data fra universiteter og høyskoler 2005-2012, men velger ut to perioder, 2006-2007 og 2010-2011, for å undersøke utviklingen mellom dem. (For året 2012 er fagklassifisering av bøker ikke tilgjengelig, mens 2005 er et år med litt ufullstendig rapportering.)

Tabell 2.2 viser at tidsskriftsartikler på norsk går tilbake som andel av publiseringsmønsteret i tre av fagene: historie, sosiologi og statsvitenskap. I litteraturvitenskap øker derimot norskspråklige tidsskriftsartikler som andel av publiseringsmønsteret. Reell nedgang er det likevel bare i statsvitenskap. De fire fagene har mellom 34 og 78 prosent vekst i den vitenskapelige publiseringen mellom de to periodene.

Tabell 2.2 I fire fag er publiseringsmønsteret inndelt i fire typer etter publikasjonsform og språk. Tabellen viser prosentandelen som hver type publisering utgjorde i 2006-2007 og i 2010-2011.

	Tidsskriftsartikler				Bokpublisering			
	Norsk		Andre språk		Norsk		Andre språk	
	2006-2007	2010-2011	2006-2007	2010-2011	2006-2007	2010-2011	2006-2007	2010-2011
Historie	31 %	22 %	18 %	21 %	33 %	39 %	18 %	19 %
Litteraturvit	36 %	38 %	21 %	16 %	37 %	34 %	7 %	12 %
Sosiologi	25 %	17 %	27 %	35 %	30 %	38 %	18 %	10 %
Statsvit	13 %	7 %	29 %	38 %	28 %	20 %	30 %	35 %

Det er ellers grunn til å vente at publiseringen i norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter er stabil. Det normale er at hvert fag har fra ett til tre sentrale tidsskrifter og at det ikke etableres nye. Årgangsvolumet i veletablerte norske tidsskrifter er stort sett stabilt. De store endringene i det norske publiseringsmønsteret skjer i internasjonale tidsskrifter, ikke bare som en vekst i volumet, men også som en stadig større spredning i de tidsskriftene som norske forskere publiserer i. Denne spredningen kan ha sammenheng med økende spesialisering og tverrfaglighet, men også med økende antall tidsskrifter. Spredningen kan undersøkes i en database med norske artikler i *ISI Web of Science* som har data tilbake til 1981. Mellom årene 1981 og 2012 har antallet *ulike internasjonale tidsskrifter* med norske artikler det enkelte år økt fra 4 til 22 i historie, 6 til 19 i litteraturvitenskap, 2 til 29 i sosiologi og 5 til 42 i statsvitenskap. Sivertsen (2013) gir en mer inngående beskrivelse av denne tendensen innenfor norsk sosiologi.

2.4 Konsekvenser av internasjonalisering

Generelt økte den vitenskapelige publiseringen ved universiteter og høyskoler med 38 prosent mellom første og siste halvdel av den åtteårs-perioden som vi undersøker her. Vitenskapelige tidsskriftsartikler på norsk økte med 15 prosent, mens vitenskapelige tidsskriftsartikler på andre språk økte med 40 prosent. Selv om tidsskriftsartikler på norsk har hatt en reell økning, har *publikasjonsformen som er i fokus i denne rapporten likevel hatt en relativ tilbakegang*, slik vi så for tre av de fire fagene vi undersøkte nærmere i forrige avsnitt. Hva er konsekvensene av dette for de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftene?

La oss først konstatere at når en økende andel publikasjoner er på andre språk enn norsk i humaniora og samfunnsvitenskap, kan dette ses som en følge av en generell tendens til internasjonalisering. Denne tendensen reflekterer muligens forskningspolitiske ønsker og prioriteringer, men den kan også skyldes endringer som foregår dypere nede i forskningspraksis. NIFU har målt en gradvis og langsom

internasjonalisering av publiseringsmønsteret i humaniora og samfunnsvitenskap helt siden begynnelsen av 1980-årene (ref). Andre land har samme tendens til langsom endring (ref.). At tendensen er langsom, kan være et tegn på at den økende internasjonaliseringen ikke skjer på bekostning av, men som supplement til den nasjonalspråklige publiseringen. Inntrykket av dette forsterkes hvis man sammenligner med andre fagområder og ser ut mot andre land.

Sammenligner vi med andre fagområder, er det særegent for humaniora og samfunnsvitenskap at tidsskriftsartikler på norsk har så stor plass i det samlede vitenskapelige publiseringsmønsteret. Denne publikasjonsformen forekommer nesten ikke i naturvitenskap og teknologi. I medisin og helsefag utgjør tidsskriftsartikler på norsk 11 prosent. Disse artiklene forekommer i egne vitenskapelige seksjoner i helseprofesjonenes medlemstidsskrifter og bidrar til å formidle mellom forskning og praksis. Disse tidsskriftene regnes for øvrig ikke som sentrale vitenskapelige publiseringskanaler.

At man i humaniora og samfunnsvitenskap publiserer særlig mye på nasjonalspråket, er ikke særegent for Norge (Hicks 2004, Sivertsen og Larsen 2012). I et historisk perspektiv er det heller ikke slik at humaniora og samfunnsvitenskap er «forsinket» i en prosess som for lengst er fullført i de andre fagområdene. Det er bestemte grunner til at humaniora og samfunnsvitenskap fastholder et tospråklig publiseringsmønster også i en periode med internasjonalisering. Disse grunnene skal vi utlede her.

Går vi langt tilbake, var all vitenskapelig publisering opprinnelig internasjonal og på latin. Nasjonalspråklig publisering begynte midt på 1700-tallet, men avløste aldri internasjonal publisering, som fra et nordisk synspunkt først foregikk på tysk, deretter også med innslag av fransk på 1800-tallet og så med overgang til engelsk ved begynnelsen av 1900-tallet. Naturvitenskapene kom aldri fra et «opprinnelig» nasjonalspråklig utgangspunkt, og det gjorde humanistene og samfunnsviterne heller ikke. Fram til for femti år siden publiserte norske humanister på to-tre internasjonale språk ved siden av norsk. De første samfunnsviterne i etterkrigstiden publiserte både på norsk og engelsk og behersket gjerne tysk i tillegg. Når norsk språk senere ble dominerende som vitenskapsspråk i en del humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag, skyldes det primært den store ekspansjonen i høyere utdanning og demokratiseringen av kunnskapssamfunnet. Den nylig økende «internasjonaliseringen» er altså egentlig en «reinternasjonalisering». Det er ingen forskningsfag som kan hevde at de opprinnelig var nasjonale. Men underveis har publisering på norsk i humaniora og samfunnsvitenskap blitt en nødvendig og viktig del av et demokratisert kunnskapssamfunn.

Det er mulig å nyansere bildet av den samme historiske utviklingen ved å nevne konkrete tidsskrifter. *Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Skrifter* fra 1761 er den eldste vitenskapelige publiseringskanalen i Norge, men først hundre år senere ble de første tidsskrifter i fagdisipliner etablert. Hvis vi unntar de profesjonsrettede tidsskriftene (for eksempel *Tidsskrift for den norske Legeforening* siden 1881), skjedde tilbakegangen til overveiende å publisere på internasjonale språk ganske raskt i naturvitenskap og medisin. Dette kan man se i de naturvitenskapelige tidsskriftene som ble etablert i Norden for mer enn hundre år siden. Et eksempel blant de aller eldste er *Nordisk Medicinsk Arkiv* (siden 1869), som i 1919 dels fortsatte som *Acta Medica Scandinavica* og dels som *Acta Chirurgica Scandinavica*, med formålet å bringe nordisk forskning ut på internasjonale språk. Men i 1989 skiftet førstnevnte navn til *Journal of Internal Medicine*, mens sistnevnte har hett *European Journal of Surgery* siden 1991, begge nå med en fullstendig internasjonal forfatterkrets og et generelt vitenskapelig formål. Denne typiske utviklingen for de fleste naturvitenskapelige og medisinske tidsskrifter i Norden (Sivertsen 1991) har samtidig ført til at tidsskriftene som (opprinnelig) utkommer i Norden har fått stadig mindre relativ betydning i publiseringsmønsteret. Nordiske forskere publiserer oftest utenfor de «nordiske» tidsskriftene, som til gjengjeld har fått mange ikke-nordiske bidrag (Sivertsen 1991). I naturvitenskap og medisin har de siste hundre års internasjonalisering i disse tidsskriftene altså ikke skjedd gjennom skifte av språk, men gjennom et skifte av forfatterkrets og formål.

Hvis samme utvikling skulle være like relevant for humaniora og samfunnsvitenskap, hadde *Historisk tidsskrift* (siden 1871), *Tidsskrift for rettsvitenskap* (siden 1888), *Edda* (som feirer hundre år i år) og *Tidsskrift for samfunnsforskning* (siden 1960) i dag utkommet på engelsk med en internasjonal

forfatterkrets. Men i stedet har internasjonaliseringen i de samme fagene kommet til uttrykk i andre internasjonale tidsskrifter som har kommet til senere, for eksempel *Scandinavian Studies in Law*, *Scandinavian Journal of History*, *European Journal of Scandinavian Studies* og *Acta Sociologica*, som supplerer de nasjonalspråklige (Sivertsen 2001). Disse tidsskriftene suppleres på sin side av nyere og mer spesialiserte og/eller tverrfaglige internasjonale tidsskrifter med internasjonal forfatterkrets og emneprofil, som for eksempel *Ocean Development and International Law*, *Contemporary European History*, *Ibsen Studies* og *Sociology of Health and Illness*. Dette har skjedd uten at antall norskspråklige tidsskrifter har gått tilbake. Tvert imot har de økt i antall ved å dekke stadig nye tverrfaglige områder eller spesialfelt, for eksempel *Tidsskrift for kjønnsforskning*, *Tidsskrift for ungdomsforskning*, *Skatterett*, *Norsk medietidsskrift* og *Nordisk barnehageforskning*.

I humaniora og samfunnsforskning er det altså en økende variasjonsbredde av norskspråklige og internasjonale tidsskrifter med ulike formål. Vi ser av våre data at aktive forskere publiserer i hele denne bredden av tidsskrifter. Det ene utelukker ikke det andre. Hvor man publiserer avhenger av emnets relevans for tidsskriftet og hvem man henvender seg til. Mens de internasjonale tidsskriftene gjør det mulig for forskerne å publisere for (og få konstruktiv kritikk fra) en større krets av spesialister, kan man i de norskspråklige tidsskriftene henvende seg til et forum som representerer hele bredden av faget og som også når ut til det samme kultur- og samfunnslivet som artiklene ofte handler om. Artikler med utpreget nasjonal relevans har på den andre siden vanskelig for å bli publisert i de internasjonale tidsskriftene.

Nasjonalspråklige tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap har altså en bestemt rolle i det samlede vitenskapelige publiseringsmønsteret: Gjennom delvis publisering på norsk opprettholder forskerne fagenes samfunnskontakt og skaper et større publikum for studier som har særlig relevans for norsk kultur og samfunn.

Derfor ser man at man også at andre land opprettholder nasjonalspråklig publisering i samfunnsvitenskap og humaniora. Noen eksempler:

- Ikke bare i Norge, men også i de andre nordiske landene, fortsetter forskningsrådene og tilsvarende organisasjoner å gi støtte til nasjonalspråklige vitenskapelige tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap, til tross for at tilsvarende støtte har opphørt på andre fagområder.
- I spansk- og portugisisktalende land er det en økende tendens til vitenskapelig publisering på engelsk, men samtidig har man siden 1997 etablert en heldekkende bibliografisk indeks, *Latindex*, som gir informasjon på artikkelnivå om alle nasjonalspråklige vitenskapelige tidsskrifter i Spania, Portugal, Latin-Amerika og Karibia.
- I Kroatia er internasjonaliseringen kommet så langt at selv legeforeningens tidsskrift utkommer på engelsk: *Croatian Journal of Medicine*. Men samtidig har man etablert en portal hvor alle vitenskapelige tidsskrifter på kroatisk kan leses gratis, forsynt med sammendrag på engelsk: *Hrčak*.
- I Belgia (Flandern) introduserte man i 2003 et finansieringssystem for universitetene som kun tok hensyn til vitenskapelig publisering i internasjonale tidsskrifter. Etter langvarige protester fra humaniora og samfunnsvitenskap besluttet parlamentet i 2009 å supplere ordningen med en supplerende bibliografisk database som fullstendig dekker nasjonalspråklig vitenskapelig publisering i de to fagområdene: *Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand voor de Humane en Sociale Wetenschappen*.

Konklusjonen må bli at de norskspråklige tidsskriftene fortsatt vil ha en viktig rolle i et publiseringsmønster preget av økende internasjonalisering i humaniora og samfunnsvitenskap. Grunnen til at disse tidsskriftene eventuelt kan være truet likevel, skyldes ikke at de mangler enn

samfunnsoppgave, men forhold vedrørende finansiering og distribusjon som det vil bli anledning til å komme tilbake til i slutten av neste hovedkapittel (avsnitt 3.6 om distribusjon).

2.5 Potensialet for samfunnskontakt

Potensialet for samfunnskontakt i de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftene er et aktuelt tema i forbindelse med finansieringen av en mulig åpen tilgang for lesere. I stedet for å prøve å måle dette ut fra foreliggende data for distribusjon – dette ville uansett ha vært vanskelig – skal vi utlede en karakteristikk av potensialet ut fra en drøfting av det publiseringsmønsteret som vi har beskrevet ovenfor ved at vi trekker inn noen andre informasjonskilder.

Publisering for allmennheten – enten i form av popularisering eller som bidrag til samfunnsdebatten – forekommer oftere i humaniora og samfunnsvitenskap enn i de andre fagområdene (Kyvik og Sivertsen 1993, Kyvik 2005). Dette gjelder ikke bare i Norge, men i en rekke land over hele verden som det er naturlig å sammenligne med (Bentley and Kyvik 2011). Forskjellen kan dels forklares med at kunnskap fra naturvitenskap, medisin og teknologi tas i bruk av samfunnet på *andre måter* enn gjennom forskernes egne tekster, dels med at humanistiske og samfunnsvitenskapelige forskningspublikasjoner kan være lettere å lese og kan ha større umiddelbar interesse i kultur- og samfunnslivet.

Dette betyr på den ene siden at i de samme fagene hvor vitenskapelige tidsskriftsartikler på norsk har relativt stor betydning, har også *annen publisering på norsk* enn den vitenskapelige relativt stor betydning. Det kan dessuten være vanskelig å skille mellom disse to kategoriene, noe forskere i de samme fagene ofte hevder. Konsekvensen er at de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftene har et mer eller mindre godt utnyttet potensiale for samfunnskontakt som er større enn i fag hvor norskspråklig publisering har en mindre relativ betydning.

Dette bildet kan nyanseres ytterligere ved å supplere *tabell 2.1* ovenfor med opplysninger fra en upublisert studie som vi gjorde i forbindelse med et foredrag for Norsk faglitterær forfatterforening (NFF) i 2011. De samme fagene som har relativt mye publisering i norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter (se tabell 2.1 ovenfor) er også de som har:

- de høyeste andeler av medlemmene i NFF sammenlignet med andelen av det samlede norske forskerpersonalet. Medlemmer av NFF er primært de som utgir på norsk forlag, gjerne for større målgrupper enn forskere.
- de høyeste andeler av norskspråklige lærebøker for høyere utdanning.

Med andre ord kan de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftene – i de fagene hvor de er viktigst – anses som en integrert del av formidlingen av kunnskap til samfunnet i de samme fagene. Man kan gå ut fra at alle former for publikasjoner – også de ikke-vitenskapelige – i stor grad bygger på og henviser til hverandre.

2.6 Sammenfatning

Vitenskapelige tidsskriftsartikler på norsk utgjør 47 prosent av alle vitenskapelige tidsskriftsartikler i humaniora og 38 prosent av alle tidsskriftsartikler i samfunnsvitenskap. I det samlede publiseringsmønsteret, hvor vi også inkluderer bokpublisering, utgjør tidsskriftsartikler på norsk 25 prosent av alle vitenskapelige publikasjoner i humaniora og 23 prosent i samfunnsvitenskap. Særlig i følgende fag er andelen så høy at norskspråklige tidsskriftsartikler utgjør en betydelig del av den vitenskapelige produksjonen:

- *Humaniora*: Teologi og religionshistorie, historie, arkeologi og konservering, nordisk språk og litteratur, allmenn litteraturvitenskap, filosofi og idéhistorie, kulturvitenskap, arkitektur og design, musikkvitenskap og kunsthistorie.

- *Samfunnsvitenskap*: Rettsvitenskap, pedagogikk og utdanning, kjønnsforskning, sosiologi og økonomisk-administrative fag.

De norskspråklige tidsskriftsartiklene er konsentrert i et relativt lite antall tidsskrifter. I et perspektiv med åpen tilgang er det dermed relativt få tidsskrifter som må åpnes for å gjøre en stor del av den vitenskapelige produksjonen åpent tilgjengelig.

Publiseringen i norskspråklige tidsskrifter øker i humaniora og samfunnsvitenskap, men ikke like mye som publiseringen i internasjonale tidsskrifter. På det internasjonale nivået er de norske artiklene spredt på et stadig høyere antall tidsskrifter, mens de på nasjonalt nivå forekommer i et relativt stabilt og lite antall tidsskrifter som publiserer på norsk eller nordiske språk.

På grunn av økt internasjonalisering kan man stille spørsmål om norskspråklig vitenskapelig publisering vil vedvare. Samtidig ser vi at nasjonalspråklig publisering i humaniora og samfunnsvitenskap opprettholdes i andre land. Disse tidsskriftene har en bestemt rolle i det samlede vitenskapelige publiseringsmønsteret: Gjennom delvis publisering på norsk opprettholder forskerne fagenes samfunnskontakt og skaper et større publikum for studier som har særlig relevans for norsk kultur og samfunn. I mange tilfeller er dessuten denne forskningen mindre relevant å publisere på internasjonalt nivå. Norskspråklig og internasjonal publisering utelukker ikke hverandre i disse fagene og har aldri gjort det historisk i et historisk perspektiv.

3 En studie av 76 tidsskrifter

3.1 Innledning

Noen av spørsmålene som ble stilt i begynnelsen av denne rapporten, kan bare besvares gjennom å undersøke et konkret utvalg av tidsskrifter. Det gjelder særlig disse spørsmålene – hvorav noen uansett kan være vanskelig å besvare på grunn av manglende data:

- Hvor kommer artikkelforfatterne fra (sektorer, institusjoner)? Hvor stor del kommer fra institusjoner utenfor forskningen?
- Hvilke utviklingstendenser finner vi? Er tidsskriftene på vei tilbake i omfang, betydning og leserkrets, eller er det tegn til at de vil forbli viktige publiseringskanaler? Hva er utviklingen med hensyn til trykt og digital publisering? Hva skjer med betalte abonnement, hvor mye leses på internett, og hvor mange tidsskrifter har åpen tilgang (OA)?

I dette kapitlet undersøker vi 76 tidsskrifter nærmere for å kunne si noe om forfatterkrets, innhold, distribusjon og samfunnsoppgaver i et typisk utvalg. Men vi begynner med to avsnitt om utvalget og dets representativitet, især i forhold til at utvalget inneholder mer enn dobbelt så mange tidsskrifter som de som får støtte fra Norges forskningsråd.

3.2 Utvalg og representativitet

De 76 tidsskriftene som vi undersøker nærmere i dette kapitlet, er listet i et eget *vedlegg* bakerst i rapporten. (Varianter som skyldes fusjoner eller navneskifter i perioden vi undersøker, 2010-12, er inkludert blant de 76 tidsskriftene.)

Tidsskriftene er valgt ut etter fire kriterier. To av kriteriene er benyttet for å gjøre undersøkelsen mest mulig relevant i forhold til muligheten for å realisere en finansieringsmodell som gir åpen tilgang for vitenskapelige tidsskrifter som primært representerer norske fagmiljøer og henvender seg til en norsk offentlighet:

- Tidsskriftene utkommer på norsk eller med en vesentlig del av artiklene på norsk. Norske tidsskrifter som i hovedsak publiserer på engelsk, eller nordiske tidsskrifter hvor artiklene på norsk utgjør en mindre del, er ikke tatt med.
- De er godkjent som vitenskapelige av Universitets- og høgskolerådets publiseringsutvalg og klassifisert som humanistiske eller samfunnsvitenskapelige i fagrådsstrukturen der.

De to andre kriteriene er nødvendige fordi vi trenger disse datakildene for å gjennomføre undersøkelsen:

- Tidsskriftene indekseres i Norart, Nasjonalbibliotekets tidsskriftsindeks.
- De forekommer med artikler fra universiteter og høyskoler i Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) i perioden 2010-2012.

De 76 utvalgte tidsskriftene utgjør kjernen av tidsskrifter som utkommer på norsk og som var med i undersøkelsen av det generelle publiseringsmønsteret i kapittel 2. De publiserer 80 prosent av artiklene fra U&H-sektoren som var med i den undersøkelsen. De resterende 20 prosent av artiklene er fordelt på to andre grupper av tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap hvor det også utkommer vitenskapelige artikler på norsk:

- Den ene gruppen er omkring 150 fellesnordiske, danske og svenske tidsskrifter som publiserer på nordiske språk. Samlet har disse publisert 15 prosent av de 6 897 artiklene som vi i kapittel 2 regnet som norskspråklige tidsskriftsartikler i humaniora og samfunnsvitenskap. Eksempler på tidsskrifter i denne kategorien som norske forskere ofte benytter, er *Nordisk Pedagogik*, *Nordisk tidsskrift for menneskerettigheter* og *Retfærd - Nordisk Juridisk Tidsskrift*.
- Den andre gruppen er norske tidsskrifter som er godkjent som vitenskapelige av UHR, men som ikke indekseres i Norart. Disse er 19 i antall og står for 5 prosent av publikasjonsmengden som ble medregnet i kapittel 2. Etter antall artikler er disse størst blant dem som dermed ikke kommer med i undersøkelsen: *Marlus*, *Kyrkjefag Profil* og *FORMakademisk*.

For øvrig er seks tidsskrifter som får støtte fra Norges forskningsråd ikke med i utvalget. Fire av disse er primært engelskspråklige (*Early Modern Culture Online*, *Ibsen Studies*, *Norwegian Journal of Geography* og *Symbolae Osloenses*), mens ett (*Utmark*) er kategorisert som naturvitenskap av Universitets- og høyskolerådet. Det ovenfor nevnte *FORMakademisk* er ikke med på grunn av manglende indeksering i Norart.

Vi skal senere sammenligne med en gruppe på 36 tidsskrifter som fikk støtte i 2012 fra Norges forskningsråd og som nylig har vært gjenstand for nærmere undersøkelse. Av disse inngår 30 i vår undersøkelse, mens de seks som er omtalt i forrige avsnitt, ikke inngår. Til gjengjeld dekker utvalget av 76 tidsskrifter fem andre tidsskrifter som får støtte i 2013, ifølge Forskningsrådets nettsider: *Kritisk juss*, *Materialisten*, *Internasjonal politikk*, *Heimen* og *Sosiologi i dag*. Alle norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter med støtte fra Forskningsrådet – på nær ett – er dermed med, i alt 35 tidsskrifter.

3.3 Tidsskrifter med og uten støtte fra NFR

I utvalget er det altså 35 tidsskrifter som får støtte fra Norges forskningsråd og 41 tidsskrifter som ikke får det, enten fordi de klarer seg uten subsidier eller fordi de subsidieres på en annen måte. Tidsskriftene med støtte fra Forskningsrådet fordeler seg noe annerledes på fag enn de som ikke får det. I *tabell 3.1* vises antallet tidsskrifter pr. fag som inngår i undersøkelsen og hvor mange av disse som er blant de 35 som får støtte fra Norges forskningsråd. Tabellen viser også hvor stor andel av fagets vitenskapelige artikler i de 76 utvalgte tidsskriftene som Forskningsrådet dermed gir støtte til. Datagrunnlaget for denne beregningen er det samme som i kapittel 2: Publikasjoner fra universiteter og høyskoler 2005-2012.

Tabell 3.1 Antall tidsskrifter pr. fagfelt som inngår i undersøkelsen av 76 tidsskrifter, og hvor mange av disse som mottar støtte fra Norges forskningsråd 2012-2013. Kolonnene til høyre viser antallet artikler i tidsskriftene fra U&H 2005-2012 og hvor stor andel av disse som ble publisert av tidsskrifter med støtte fra Norges forskningsråd.

Fagområde	Fagfelt	Tidsskrifter	Støttet av NFR	Artikler	Andel i NFR-støttede tidsskrifter
Hum	Arkeologi og konservering	3	0	126	0 %
	Arkitektur og design	2	0	53	0 %
	Filosofi og idéhistorie	4	2	333	43 %
	Gresk og latin	1	0	87	0 %
	Historie	7	4	295	96 %
	Kulturvitenskap	1	1	70	100 %
	Kunsthistorie	1	1	66	100 %
	Litteraturvitenskap	3	2	242	76 %
	Musikkvitenskap	2	2	63	100 %
	Nordisk	8	5	407	72 %
	Teologi og religionsvitenskap	6	3	238	64 %
Sam	Geografi	1	0	65	0 %
	Kjønnforskning	1	1	88	100 %
	Medier og kommunikasjon	1	1	98	100 %
	Pedagogikk og utdanning	9	3	792	27 %
	Rettsvitenskap	11	2	601	16 %
	Samfunnsøkonomi	1	0	69	0 %
	Sosialantropologi	1	1	108	100 %
	Sosiologi	3	3	204	100 %
	Statsvitenskap	2	2	147	100 %
	Tverrfaglig samfunnsforskning	5	1	435	27 %
	Økonomisk-administrative fag	3	1	379	13 %
Totalt		76	35	4966	48 %

Samlet dekker de 35 tidsskriftene med støtte fra Forskningsrådet 48 prosent av artikkelmengden i de 76 tidsskriftene. Som vi ser, har visse fag høye antall artikler i tidsskrifter uten støtte. Dette gjelder særlig for rettsvitenskap og pedagogikk og utdanning. Hvis det kun kan gis åpen tilgang til tidsskrifter med NFR-støtte, vil dette dekke noen humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag bedre enn andre. Men her kan det bli aktuelt å se saken fra flere sider. Velger man en synsvinkel hos landets universiteter og høyskoler – som *100 prosent av artiklene* i beregningen ovenfor kommer fra – er alle norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter viktige formidlingskanaler for deres forskning. Hvis man kombinerer *tabell 3.1* ovenfor med *tabell 2.1* i kapittel 2, vil man se at i en del av fagene, for eksempel rettsvitenskap, utgjør artikler i norskspråklige tidsskrifter en stor del av fagenes samlede vitenskapelige produksjon.

3.4 Forfatterkrets

Grunnen til at vi har valgt Norart som datakilde for å undersøke de 76 tidsskriftene nærmere, er at Norart indekserer alle artikler uavhengig av hvor de kommer fra, mens DBH kun registrerer artikler fra universiteter og høyskoler og NVI i CRISTin kun artikler fra de forskningsinstitusjonene som er med i CRISTin. Vi ønsker både å finne fordelingen av artikler mellom norske forskningsinstitusjoner og i hvor stort omfang de samlet sett er representert i tidsskriftene.

Ved indekseringen i Norart merkes artikler som er *vitenskapelige*. De kan dermed skilles fra annet innhold i de samme tidsskriftene. Datagrunnlaget som vi benytter i dette avsnittet, er 2 349 *vitenskapelige artikler* som er publisert i de 76 utvalgte tidsskriftene i treårs-perioden 2010-2012. (I neste avsnitt skal vi se nærmere på *annet innhold* i et mindre utvalg tidsskrifter.)

For å finne institusjonstilknytning for de 2 349 artiklene, har vi koplet forfatternavnene til forskerpersonalregisteret ved NIFU. På denne måten kan vi kople 1 586 artikler, dvs. 68 prosent av alle vitenskapelige artikler i de 76 tidsskriftene, til norske forskningsinstitusjoner. Vi skal først se nærmere på de artiklene som kan koples, deretter på de som ikke kan det.

Andelen artikler som kan koples til norske forskningsinstitusjoner er litt høyere i samfunnsvitenskap (73 prosent) enn den er i humaniora (60 prosent). På fagnivå i humaniora varierer andelen mellom 51 prosent i litteraturvitenskap og 70 prosent i filosofi og idéhistorie, På fagnivå i samfunnsvitenskap varierer andelen mellom 60 prosent i rettsvitenskap og 86 prosent i kjønnsforskning. Variasjonene er altså ikke store. Jevnt over er norske forskningsinstitusjoner meget godt representert i disse tidsskriftene. Dette gjelder uavhengig av om tidsskriftene får støtte fra Norges forskningsråd. Norske institusjoner er faktisk litt bedre representert (69 prosent) i tidsskrifter uten støtte enn de er i tidsskrifter som mottar støtte (66 prosent).

Når vi undersøker hvilke institusjoner artiklene kommer fra, øker antallet som skal fordeles til 1 902 artikler fordi noen av artiklene har flere enn én forfatter og kan knyttes til flere institusjoner. Tabell 3.2 viser hvordan de 1 902 artiklene fordeler seg i antall og prosentvis mellom fire institusjonstyper i henholdsvis humaniora og samfunnsvitenskap.

Tabell 3.2 Antall og andel artikler i 76 utvalgte tidsskrifter som kan koples til sektorer i norsk forskning. Både universitetsmuseer og museer under Kulturdepartementet er medregnet i sektoren «museer».

		Høgskoler	Institutter	Museer	Universiteter	Sum
Humaniora	Antall	127	76	65	427	695
	Andel	18 %	11 %	9 %	61 %	100 %
Samfunnsvitenskap	Antall	422	213	11	561	1 207
	Andel	35 %	18 %	1 %	46 %	100 %

Vi ser at høgskolene og instituttene bidrar relativt mer i samfunnsvitenskapene, mens museene og universitetene bidrar relativt mer i humaniora. Dette er i samsvar med hvordan forskningsaktiviteten, målt i ressurser, for øvrig er fordelt mellom sektorene i de to fagområdene. Uavhengig av sektor er det likevel de fire store breddeuniversitetene som enkeltvis bidrar mest til tidsskriftene både i samfunnsvitenskap og humaniora. Hovedinntrykket er ellers at de 76 tidsskriftene er bredt forankret i norsk forskning når vi ser på hvilke institusjoner som bidrar med artiklene.

En knapp tredjedel av artiklene kan ikke koples til norske forskningsinstitusjoner. Dette kan det være tekniske grunner til (indeksert forfatternavn skal koples til registerets personnavn). Vi har gjennomgått en liste på vel tusen forfatternavn som ikke kunne koples for å danne oss et inntrykk av tidsskriftenes forfatterkrets utenfor institusjonene. Følgende grupper ser ut til å være mest frekvente (nevnt etter størrelse i fallende orden):

- Nyansatte forskere som ennå ikke er kommet med i forskerpersonalregisteret. Andelen artikler som kan knyttes til norske forskningsinstitusjoner er dermed noe høyere enn 68 prosent.
- Forfattere med tilknytning til norsk skole, kulturliv, samfunnsliv eller forvaltning.
- Emeriti. Dette er forskere som har hatt tilknytning til norske institusjoner, og som fortsatt er aktive.
- Forskere fra andre nordiske land.
- Studenter ved norske institusjoner.
- Forfattere som forsker uten forskningsmidler, for eksempel innen lokalhistorie.

Den knappe tredjedelen med artikler som ikke kommer fra norske forskningsinstitusjoner, representerer dem altså for så vidt likevel, enten ved at det dreier seg om nye eller tidligere ansatte, eller ved at de eksterne forfatterne representerer norsk forsknings samfunnskontakt innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. Denne knappe tredjedelen av innholdet i tidsskriftene representerer med andre ord en del av det potensialet for samfunnskontakt som vi beskrev i avsnitt 2.3 med utgangspunkt i publiseringsmønstrer. Tidsskriftenes samfunnsrelevans vises blant annet i at de har forfattere som er eksterne i forhold til forskningssystemet.

3.5 Annet stoff i tidsskriftene

I Norart kan man laste ned data for 25 artikler ad gangen. Materialet vi har gjennomgått ovenfor representerer hundre nedlastinger. For å gjøre oppgaven overkommelig når vi her også inkluderer annet stoff i tidsskriftene, konsentrerer vi oss om et mindre utvalg tidsskrifter. Vi har valgt å ta med samtlige tidsskrifter i de samme fire fagene som vi gjorde nærstudier av i forrige kapittel. Siden vi her kan definere faget gjennom bestemte tidsskrifter, definerer vi litteraturvitenskap gjennom å kombinere tidsskrifter som i UHR tilhører fagrådene for nordisk og allmenn litteraturvitenskap. I alt er dermed 17 tidsskrifter inkludert:

- *Historie*: Arbeiderhistorie, Collegium medievale, Heimen, Historisk tidsskrift, Norsk slektshistorisk tidsskrift, Årbok bok for Norsk maritimt museum og Årbok for norsk utdanningshistorie
- *Litteraturvitenskap*: Nordlit, Norsk litteraturvitenskapelig tidsskrift, Edda, Hamsun-selskapets skriftserie og Norsk litterær årbok.
- *Sosiologi*: Sosiologi i dag, Sosiologisk tidsskrift og Sosiologisk årbok
- *Statsvitenskap*: Internasjonal politikk og Norsk statsvitenskapelig tidsskrift

Fra disse 17 tidsskriftene har vi et datagrunnlag med 1 287 artikler. Til sammenligning utgjør de *vitenskapelige* artiklene i de samme tidsskriftene – som var datagrunnlaget i forrige avsnitt – 475 artikler, det vil si 37 prosent av artiklene. Tidsskriftene som står i fokus i vår undersøkelse, har altså i stor grad også *annet stoff* enn vitenskapelige artikler. Vi skal nå se nærmere på de øvrige 63 prosent av artiklene: Hvor kommer de fra? Og hva slags artikler er det?

Også det øvrige innholdet i tidsskriftene kommer i stor grad fra norske forskningsinstitusjoner. Andelen av de 812 artiklene som kan koples, er 61 prosent. Denne andelen kan sammenlignes med de 68 prosent, som vi fant ovenfor, for de *vitenskapelige* artiklene.

Hele 82 prosent av de artiklene som ikke er vitenskapelige, er *bokanmeldelser*. De øvrige 18 prosent er debattartikler, intervjuer, bibliografier, minneartikler, etc. Dette funnet peker mot en viktig funksjon i de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftene i humaniora og samfunnsvitenskap: *De er de viktigste fora for kritisk diskusjon av den vitenskapelige bokpubliseringen i de samme fagene og for faglig kritikk og debatt for øvrig.*

Det siste kan underbygges empirisk ved å se nærmere på norske artikler i *internasjonale* tidsskrifter i de samme fagene. I hvilken grad forekommer bokanmeldelser og debatt også der? Vi har valgt ut tre fagfelt i *ISI Web of Science* hvor norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter er inkludert: *History* (Historisk tidsskrift), *Political Science* (Internasjonal Politikk) og *Interdisciplinary Social Sciences* (Tidsskrift for samfunnsforskning). Ved å undersøke artikler fra norske forskere som er indeksert i 2010-2012 finner vi følgende:

- *Historie*: Av 75 bokanmeldelser fra norske forskere er 43 prosent publisert i Historisk tidsskrift. Ytterligere 35 prosent er publisert i andre nordiske tidsskrifter som indekseres: Scandinavian

Journal of History, Scandia, Fornvännan og Acta Borealia. De resterende 22 prosent er spredt blant 12 ikke-nordiske tidsskrifter.

- *Statsvitenskap*: Av 78 bokanmeldelser fra norske forskere er 49 prosent publisert i Journal of Peace Research (som redigeres i Norge) og 35 prosent i Internasjonal Politikk. De resterende 16 prosent er spredt blant 9 ikke-nordiske tidsskrifter.
- *Tverrfaglig samfunnsforskning*: Av 23 bokanmeldelser fra norske forskere er 14 publisert i Tidsskrift for samfunnsforskning og én i Childhood, som også redigeres i Norge. De øvrige 8 bokanmeldelser er spredt på tre ikke-nordiske tidsskrifter.

Disse tallene indikerer at de norskspråklige tidsskriftene har en særlig betydning ved å være faglige fora for kritikk og debatt i hele bredden av forskningsfaget. De internasjonale tidsskriftene er, som vi beskrev i kapittel 2, ofte møtesteder for mer spesialisert forskning.

De dominerende strategiene for åpen tilgang til vitenskapelige tidsskrifter – i Norge så vel som internasjonalt – er å satse på gjenfinning av artikler som forfatterne selv lagrer i lokale arkiver eller å opprette fond for forfatterbetaling av individuelle artikler i tidsskrifter som selv sørger for åpen tilgang. I dette avsnittet har vi sett at de norskspråklige vitenskapelige tidsskriftene er *faglige fora* som ikke kan reduseres til enkeltartikler i arkiver, og at de i stor grad formidler *annet stoff* enn vitenskapelige artikler. Slikt annet stoff egner seg neppe for individuell forfatterbetaling. Hertil kommer, som vi også har sett, at en ikke uvesentlig del av forfatterne – som også bidrar til tidsskriftenes samfunnskontakt – ikke vil tilhøre til de forskningsinstitusjonene hvor fondene for forfatterbetaling eventuelt vil lokaliseres. For disse tidsskriftene må man altså finne *en annen finansierings- og distribusjonsmodell for åpen tilgang* enn de to hovedstrategiene som ellers er i ferd med å bli implementert.

3.6 Distribusjon

Det foreligger en undersøkelse som er utført for Forskningsrådet i 2013 som viser at fire av 36 tidsskrifter som mottar støtte, gir åpen tilgang (OA). Tre av disse er av ulike grunner ikke med blant de 76 som vi undersøker nærmere her, se avsnitt 3.1 ovenfor. Det ene som er med her, er *Etikk i praksis*. I vårt utvalg finnes dessuten fem tidsskrifter som gir åpen tilgang uten å få støtte fra Forskningsrådet. Det seks åpne tidsskriftene blant de 76 er dermed:

- Acta didactica Norge
- Etikk i praksis
- Fontene forskning
- Nordlit
- Tidsskrift for ungdomsforskning
- Uniped

I tillegg er eldre årganger av Arbeiderhistorie (støttet av Forskningsrådet) gratis tilgjengelig på nettet.

Blant de 70 tidsskriftene som er uten åpen tilgang er det 34 som får støtte fra Norges forskningsråd og 36 som ikke får det. Hos Forskningsrådet og i en nylig undersøkelse foreligger detaljert informasjon om distribusjonen i de 34 tidsskriftene. Ut fra mer begrenset informasjon som bygger på tidsskriftenes og forlagenes egne nettsider skal vi her redegjøre for i hvilken grad de to gruppene av tidsskrifter er sammenlignbare, med andre ord om den informasjonen som Forskningsrådet har fra sine «egne» tidsskrifter er egnet til å forutsi situasjonen i de andre tidsskriftene. Vi skal også trekke ut så mye som mulig av den informasjonen som er åpent tilgjengelig på nettsidene.

Vi begynner med en teknisk forutsetning for åpen tilgang: Hvor mange tidsskrifter blant de 70 uten åpen tilgang har *elektroniske utgaver* (i tillegg til trykt utgave)?

- Blant de 34 med NFR-støtte har 25 tidsskrifter elektroniske utgave mens ett publiserer sammendragene elektronisk. De øvrige åtte utkommer kun trykt.
- Blant de 36 uten NFR-støtte har 17 tidsskrifter elektronisk utgave, mens fire har det delvis. Femten utkommer kun trykt.

Dette innebærer at utviklingen i Norge er kommet kortere enn i Danmark (Sivertsen og Larsen 2012). En del av årbøkene og de mindre tidsskriftene som utkommer uten NFR-støtte og kun i trykt utgave er det endog vanskelig å skaffe informasjon om på nettet. Den lille informasjonen man finner viser at salget kan foregå gjennom bestemte bokhandlere, hos utgiverinstitusjonen eller gjennom medlemskap i vedkommende forening. Salg gjennom bokhandel er også den foretrukne distribusjonsmåten hos enkelte av de store kulturforlagene.

Blant de tidsskriftene som har elektronisk utgave, men uten åpen tilgang, er det flere som utkommer gjennom portaler som samler flere tidsskrifter. Hvordan fordeler de seg?

- Blant de 25 med NFR-støtte som har elektroniske utgave, er det 16 som distribueres gjennom Idunn, 7 som distribueres gjennom Novus – Open Journal Systems og tre som distribueres gjennom Akademika.
- Blant de 17 uten NFR-støtte som har elektronisk utgave, er det 10 som distribueres gjennom Idunn og ingen gjennom de øvrige.

Til sist skal vi se på abonnementspriser. Siden disse kan ha sammenheng med årgangsvolum, har vi først kontrollert for forskjeller på dette punktet. Tidsskriftene med støtte fra NFR utkommer med gjennomsnittlig 3,1 hefter i året, mens gjennomsnittet for de øvrige er 3,7. Spredningen er imidlertid klart større i sistnevnte gruppe. Kvartalsvis utgivelse er største utgivelseshyppighet blant NFR-støttede tidsskrifter, mens åtte tidsskrifter uten støtte utkommer hyppigere enn dette. På den annen side er det relativt flere tidsskrifter eller årbøker i gruppen uten støtte som kun utkommer en gang årlig.

Den gjennomsnittlige prisen på et årsabonnement for institusjoner blant NFR-støttede tidsskrifter (i vårt utvalg) er 613 kroner. Blant tidsskriftene uten støtte er gjennomsnittet 745 kroner. Forskjellen er prosentvis nesten den samme som forskjellen i gjennomsnittlig volumstørrelse.

3.7 Krise og ny mulighet

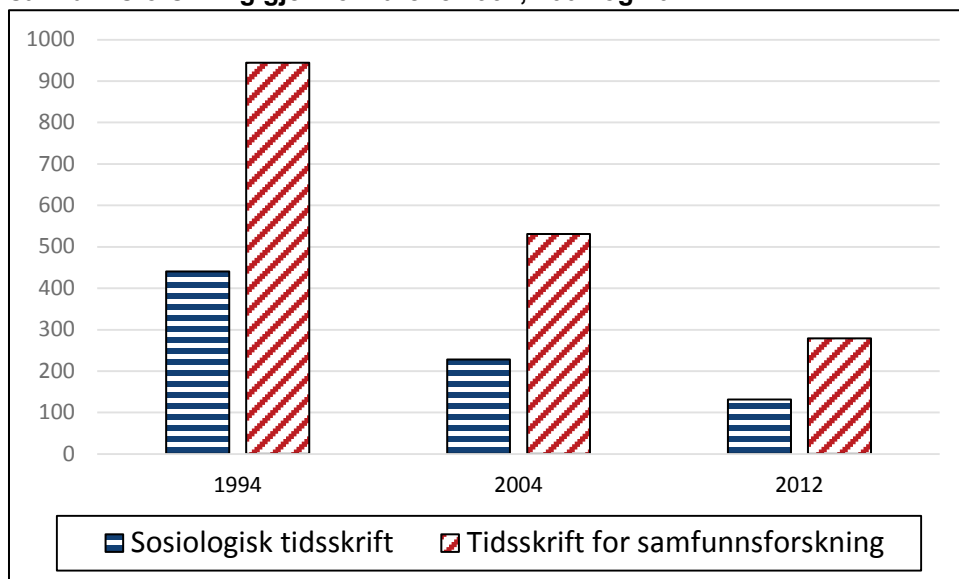
Abonnementstall er ikke tilgjengelige for andre tidsskrifter enn de Forskningsrådet allerede har oversikt over gjennom søknader om tidsskriftsstøtte. Her kan vi likevel formidle noen tankevekkende tall som er gjort tilgjengelig av Universitetsforlaget (Idunn), og som sier noe om at tidsskriftene både er i krise og står overfor et stort potensiale når det gjelder distribusjon.

For å forstå tallene, er det viktig å vite at universiteter og høyskoler i den perioden det her er tale om, har hatt et kollektivt abonnement på tidsskriftene i Idunn som innebærer at de kan leses gratis, også av studenter, innenfor institusjonene, men ikke utenfor, hvor det kreves vanlig betaling for både trykte og elektroniske versjoner.

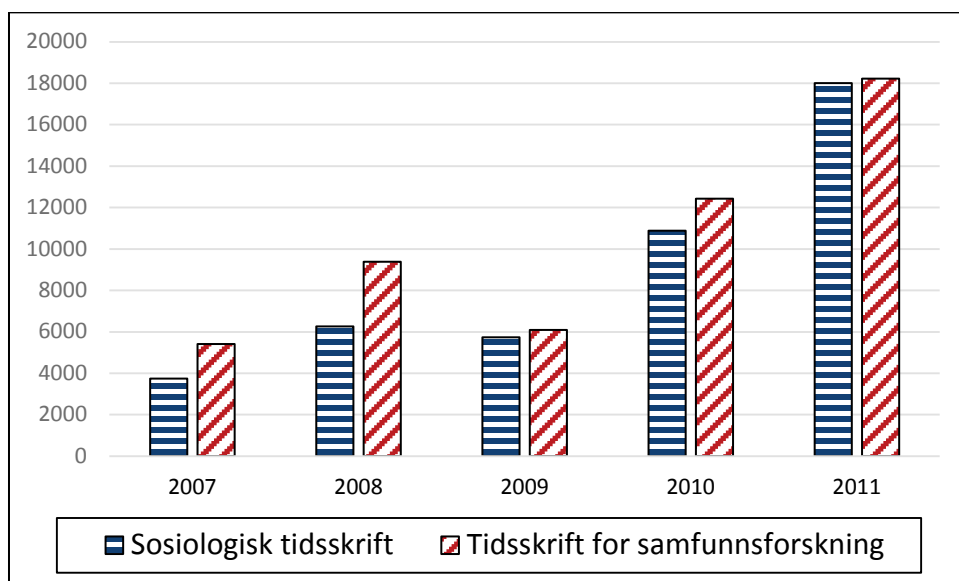
Figur 3.1 viser en dramatisk tilbakegang i antall institusjonsabonnenter for Sosiologisk tidsskrift og Tidsskrift for samfunnsforskning siden 1994. *Figur 3.2* viser på den annen siden en dramatisk økning i antall nedlastede artikler fra de samme to tidsskriftene i 2007-2011. Samtidig som grunnen svikter under den gamle finansieringsmodellen, viser nedlastingene en økt lesning av tidsskriftene som neppe har forekommet tidligere. Potensialet bør være enda større hvis det ble åpen tilgang også utenfor

forskningsinstitusjonene. Det samlede årlige antall nedlastinger fra Idunn har allerede passert 1 million.

Figur 3.1 Utviklingen for institusjonsabonnement for Sosiologisk tidsskrift og Tidsskrift for samfunnsforskning gjennom årene 1994, 2004 og 2012.

Figur 3.2 Utviklingen for institusjonsabonnement for Sosiologisk tidsskrift og Tidsskrift for samfunnsforskning gjennom årene 1994, 2004 og 2012.

3.8 Sammenfatning

Det er mulig å måle konsentrasjonen av norskspråklige artikler i et lite antall humanistiske og samfunnsvitenskapelige tidsskrifter ved å ta utgangspunkt i publiseringsdata fra norske universiteter og høyskoler 2005-2012:

- 80 prosent av artiklene utkommer i 76 norske tidsskrifter som indekseres i Norart. Omtrent halvparten av disse utkommer i 35 tidsskrifter med støtte fra Norges forskningsråd.
- 15 prosent av artiklene utkommer i omkring 150 danske, svenske eller fellesnordiske tidsskrifter.
- De siste 5 prosent utkommer i 19 norske tidsskrifter som ikke indekseres i Norart.

De 76 tidsskriftene utgjør dermed en kjerne med et særlig stort volum av norskspråklige vitenskapelige artikler. En nærmere undersøkelse av alle Norart-indekserte artikler fra 2010-2012 viser at:

- Minst 68 prosent av artiklene har forfattere som er ansatt i hele bredden av norske forskningsinstitusjoner innen humaniora og samfunnsvitenskap: universiteter, høyskoler, institutter og museer.
- I minst en femtedel av artiklene er forfatteren ikke ansatt ved norske institusjoner, men har tilknytning til norsk skole, kulturliv, samfunnsliv eller forvaltning. En del av forfatterne er også emeriti eller studenter ved norske institusjoner, eller de er forskere i andre nordiske land.

Forfatterkretsen skiller seg dermed på to måter fra den vi finner i internasjonale tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap: De fleste av forfatterne er norske forskere, og de er supplert av forfattere som representerer et fagfellesskap i Norge som ikke begrenser seg til institusjonsansatte forskere.

En nærmere undersøkelse av innholdet i tidsskriftene viser at hele 63 prosent av artiklene ikke er originalartikler, men bokanmeldelser, debatt og annet stoff som viser at disse tidsskriftene er *felles faglige fora for fagfeltets forskning i Norge*. Tidsskriftene knytter forskningsfagene sammen på tvers av spesialiseringer og institusjonsgrenser, og de overvåker den vitenskapelige bokpubliseringen i Norge på en måte som ikke er mulig i andre norske medier eller i internasjonale tidsskrifter.

På distribusjonssiden viser det seg at de 76 tidsskriftene samlet sett ikke har kommet lenger i retning av åpen tilgang enn den halvparten som Forskningsrådet har oversikt over gjennom sin støtte til tidsskriftene. Bare seks av de 76 tidsskriftene har åpen tilgang foreløpig. Blant de 70 som ikke har det, er det 42 som er tilgjengelig i elektronisk utgave. Fem er delvis tilgjengelig, mens 23 kun utkommer trykt. Flertallet av tidsskriftene med elektronisk utgave som er tilgjengelig gjennom betaling, utkommer på dertil egnede portaler hos Universitetsforlaget, Novus og Akademika. Blant disse har Idunn hos Universitetsforlaget det største antallet tidsskrifter.

Tall fra Idunn gir eksempler på dramatisk synkende tall for institusjonsabonnementer kombinert med dramatisk økning av antall nedlastede artikler (som er gratis for studenter og ansatte gjennom en konsortieavtale for universiteter og høyskoler). Dette viser både nødvendigheten av en ny finansieringsmodell og potensialet for økt kommunikasjon gjennom disse tidsskriftene.

4 Konklusjoner

Som nevnt i innledningen, er det etablert to hovedstrategier for åpen tilgang som norske myndigheter går inn for i samarbeid med Norges forskningsråd og Universitets- og høyskolerådet:

- *Åpne tidsskrifter:* Artikkene publiseres i tidsskrifter som er gratis for enhver å lese i elektronisk versjon. I stedet finansieres driften av tidsskriftene av myndigheter og organisasjoner eller ved at forskerne betaler for å publisere.
- *Egenarkivering:* Forskerne legger ut sine publiserte artikler lokalt i elektroniske arkiver, såkalte vitensarkiver, med åpen tilgang for enhver leser. I hvilken form og når dette kan skje, avklares med det enkelte tidsskrift eller den enkelte utgiver som har rettighetene.

I forhold til de to strategiene viser denne rapporten at norskspråklige vitenskapelige tidsskrifter representerer et stort og meningsfullt potensiale for åpen tilgang, men også at de vil kunne få problemer med de to strategiene hvis de ikke tilpasses disse tidsskriftenes særlige forfatterkrets, innhold og formål:

- Tidsskriftene har et økende og til dels akutt behov for en annen finansieringsmodell enn tradisjonelle institusjonsabonnement. Slik sett kan det i seg selv være behov for å finansiere dem etter en ny modell som også gir åpen tilgang.
- Tidsskriftene er vitenskapelige og henvender seg primært til forskere, men de publiserer artikler som ofte omhandler norsk samfunnsliv og kultur, og de gjør det i et språk som ofte vil være tilgjengelig for lesere utenfor forskningen. Blant alle vitenskapelige tidsskrifter som kan åpnes, har kanskje nettopp de norskspråklige tidsskriftene i humaniora og samfunnsvitenskap det største potensialet for samfunnsnytte.
- Artikkene kommer i stor grad fra norske forskningsinstitusjoner og flertallet av dem er ikke originalartikler, men bokanmeldelser, debatt og annet stoff som bidrar til at disse tidsskriftene er felles faglige fora for fagfeltets forskning i Norge. Slik supplerer de norskspråklige tidsskriftene de mer spesialiserte internasjonale tidsskriftene hvor norske forskere publiserer enkeltvis. Hvis norske forskere skulle legge hver sin artikkel i disse tidsskriftene i et åpent, lokalt arkiv uten at det samtidig ble åpen tilgang til selve tidsskriftet, vil dette kunne underminere tidsskriftene som faglige fora samtidig som distribusjonen av den enkelte artikkel blir mindre effektiv. Et bedre alternativ er antakelig å videreutvikle tidsskriftene som åpne faglige fora nettopp gjennom de mulighetene som elektronisk distribusjon gir.
- At mye av stoffet ikke er originalartikler og at en del av forfatterne ikke er ansatt ved norske forskningsinstitusjoner, gir argumenter mot å innføre individuell forfatterbetaling. Her skal man

også huske at mye av den humanistiske og samfunnsvitenskapelige forskningen i Norge er finansiert av grunnbevilgninger og ikke av ekstern prosjektstøtte. En bedre og enklere løsning er at myndigheter og forskningsinstitusjoner direkte finansierer en felles modell for åpen tilgang til alle tidsskrifter av denne typen. Dette krever at man snur perspektivet, slik at tidsskriftene anses som viktige publiseringskanaler for institusjonenes egen forskning, ikke bare som en bibliotekressurs.

Hovedkonklusjonen er at disse tidsskriftene har kommet kort med hensyn til åpen tilgang selv om det synes å haste fordi de har fallende abonnementstall og trenger en ny finansieringsmodell. Likevel bør man gå forsiktig fram ved å tilpasse strategiene for åpen tilgang til disse tidsskriftenes særegne forfatterkrets, innhold og formål. Når åpen tilgang først er etablert, er potensialet til gjengjeld stort for økt bruk av tidsskriftene.

Referanser

- Bentley, Peter and Svein Kyvik (2011). Academic staff and public communication: a survey of popular science publishing across 13 countries. *Public Understanding of Science*, 20 (1), 48-63.
- Hicks, Diana M. The Four Literatures of Social Science. Henk Moed, ed. *Handbook of Quantitative Science and Technology Research*. Kluwer Academic, 2004.
- Kyvik, Svein og Gunnar Sivertsen (1993). Publisering for allmennheten». *Forskningspolitikk* 2/93.
- Kyvik, Svein (2005). Kyvik, Svein (2005). Popular science publishing and contributions to public discourse among university faculty. *Science communication*, 26 (3), 288-311.
- Sivertsen, Gunnar (1991). *Internationalization via journals: Scientific and scholarly journals edited in the Nordic Countries*. Nordisk ministerråd.
- Sivertsen, Gunnar (2001). Fra det eldre til det yngre Edda - og andre historier om vitenskapelige tidsskrifter. *Norsk litteraturvitenskapelig tidsskrift*, 5 (2), 142-155.
- Sivertsen, Gunnar og Birger Larsen (2012). *Forskningsformidling i danske tidsskrifter: Om muligheten for fri adgang til vitenskapelige artikler*. Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning.
- Sivertsen, Gunnar (2013). Vitenskapelig publisering i norsk sosiologi. *Sosiologisk tidsskrift*, 21 (1), 91-102.
- Stortingsmelding nr. 30, 2008-2009. *Klima for forskning*.
- Stortingsmelding nr. 18, 2012-2013. *Lange linjer – kunnskap gir muligheter*.

Vedlegg: Oversikt over 76 tidsskrifter som er undersøkt i kapittel 3

I høyre kolonne (NFR) vises om tidsskriftet utkommer med støtte fra Norges forskningsråd.

Område	Fagfelt	Tidsskrift	NFR
Hum	Arkeologi og konservering	Primitive tider	
	Arkeologi og konservering	Viking	
	Arkeologi og konservering	Årbok / Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring	
	Arkitektur og design	Arkitektur N	
	Arkitektur og design	Arkitekturårbok	
	Filosofi og idéhistorie	Arr	
	Filosofi og idéhistorie	Etikk i praksis	NFR
	Filosofi og idéhistorie	Norsk filosofisk tidsskrift	NFR
	Filosofi og idéhistorie	Vardøger	
	Gresk og latin	Klassisk forum	
	Historie	Arbeiderhistorie	NFR
	Historie	Collegium medievale	NFR
	Historie	Heimen	NFR
	Historie	Historisk tidsskrift	NFR
	Historie	Norsk slektshistorisk tidsskrift	
	Historie	Årbok / Norsk maritimt museum	
	Historie	Årbok for norsk utdanningshistorie	
	Kulturvitenskap	Tidsskrift for kulturforskning	NFR
	Kunsthistorie	Kunst og kultur	NFR
	Litteraturvitenskap	Agora	NFR
	Litteraturvitenskap	Nordlit	
	Litteraturvitenskap	Norsk litteraturvitenskapelig tidsskrift	NFR
	Musikkvitenskap	Musikk og tradisjon	NFR
	Musikkvitenskap	Studia musicologica norvegica	NFR
	Nordisk	Edda	NFR
	Nordisk	Hamsun-selskapets skriftserie	
	Nordisk	Maal og minne	NFR
	Nordisk	Namn og nemne	NFR
	Nordisk	NOA : norsk som andrespråk	NFR
	Nordisk	Norsk lingvistisk tidsskrift	NFR
	Nordisk	Norsk litterær årbok	
	Nordisk	Norsklæraren	
	Teologi og rel.vitenskap	Din : tidsskrift for religion og kultur	NFR
	Teologi og rel.vitenskap	Kirke og kultur	
	Teologi og rel.vitenskap	Norsk tidsskrift for misjonsvitenskap	NFR
	Teologi og rel.vitenskap	Teologisk tidsskrift	NFR
Teologi og rel.vitenskap	Tidsskrift for praktisk teologi		
Teologi og rel.vitenskap	Tidsskrift for sjelesorg		
Sam	Geografi	Kart og plan	
	Kjønnforskning	Tidsskrift for kjønnforskning	NFR
	Medier og kommunikasjon	Norsk medietidsskrift	NFR
	Pedagogikk og utdanning	Acta didactica Norge	
	Pedagogikk og utdanning	Barn	NFR
	Pedagogikk og utdanning	Fontene forskning : et tidsskrift fra Fellesorganisasjonen (FO)	
	Pedagogikk og utdanning	Norsk pedagogisk tidsskrift	
	Pedagogikk og utdanning	Norsk tidsskrift for logopedi	
	Pedagogikk og utdanning	Prismet	NFR
	Pedagogikk og utdanning	Spesialpedagogikk	
	Pedagogikk og utdanning	Tidsskriftet FoU i praksis	NFR
	Pedagogikk og utdanning	Uniped : tidsskrift for universitets- og høyskolepedagogikk	
	Rettsvitenskap	Arbeidsrett	
	Rettsvitenskap	Jussens venner	
	Rettsvitenskap	Kritisk juss	NFR
	Rettsvitenskap	Lov og rett	
	Rettsvitenskap	Materialisten	NFR
	Rettsvitenskap	Skatterett	

Rettsvitenskap	Tidsskrift for eiendomsrett	
Rettsvitenskap	Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og velferdsrett	
Rettsvitenskap	Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål	
Rettsvitenskap	Tidsskrift for rettsvitenskap	
Rettsvitenskap	Tidsskrift for strafferett	
Samfunnsøkonomi	Samfunnsøkonomen	
Sosialantropologi	Norsk antropologisk tidsskrift	NFR
Sosiologi	Sosiologi i dag	NFR
Sosiologi	Sosiologisk tidsskrift	NFR
Sosiologi	Sosiologisk årbok	NFR
Statsvitenskap	Internasjonal politikk	NFR
Statsvitenskap	Norsk statsvitenskapelig tidsskrift	NFR
Tverrfaglig samf.vit.	Nytt norsk tidsskrift	
Tverrfaglig samf.vit.	Søkelys på arbeidslivet	
Tverrfaglig samf.vit.	Tidsskrift for samfunnsforskning	NFR
Tverrfaglig samf.vit.	Tidsskrift for ungdomsforskning	
Tverrfaglig samf.vit.	Tidsskrift for velferdsforskning	
Øk.-adm. fag	Beta	NFR
Øk.-adm. fag	Magma	
Øk.-adm. fag	Praktisk økonomi & finans	

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no